

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

28

YASAMA YILI

4

SIRA SAYISI: 252

İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2632) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
<https://www.tbmm.gov.tr/yasama/komisyon-raporlari>
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/2632 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı4

- Genel Gerekçesi4

• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi5

• Dışişleri Komisyonu Raporu6

• Muhalefet Şerhi10

• Teklif Metni11

• Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin11

• Anlaşma Metni12

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi’nde yayımlanan 1514991 evrak numaralı “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşması”nın onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Numan KURTULMUŞ

İstanbul

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2632)	
ESAS	Dışışleri Komisyonu
TALİ	Adalet Komisyonu

GENEL GEREKÇE

“Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşması” 10 Mayıs 2022 tarihinde Ankara’da imzalanmıştır.

Anlaşma, egemenlik ve eşitlik ilkeleri ile karşılıklı çıkarlara saygı temelinde iki ülke arasında suçluların iadesi kapsamındaki mevcut iş birliğini geliştirmek ve güçlendirmek amacıyla imzalanmıştır.

Söz konusu Anlaşmada, iadesi mümkün olan suçlar, iade bakımından zorunlu ve takdiri ret nedenleri, geçici tutuklama, hızlandırılmış iade, transit geçiş gibi konularda hükümler yer almaktadır.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: Z-90666677-599-255751

18 Ekim 2024

Konu: Anlaşma

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

10 Mayıs 2022 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşması”nı Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilâşikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

26/01/2026

Esas No: 2/2632

Karar No: 181

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/2632 esas numaralı, “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanması Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi” Komisyonumuzun 22/01/2026 tarihinde yaptığı 20’nci toplantısında görüşülmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

1. Giriş

Cumhurbaşkanlığınca 18/10/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşması, 23/10/2024 tarihinde İstanbul Milletvekili Numan KURTULMUŞ imzasıyla “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi” olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 2/2632 esas numaralı Kanun Teklifi, 23/10/2024 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Adalet Komisyonuna havale edilmiştir.

Teklif, Komisyonumuzun 28’inci Yasama Dönemi 22/01/2026 tarihli 20’nci toplantısında Dışişleri Bakanlığı ile Adalet Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

2. Teklifin İçeriği

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile, egemenlik ve eşitlik ilkeleri ile karşılıklı çıkarlara saygı temelinde iki ülke arasında suçluların iadesi kapsamındaki mevcut iş birliğini geliştirmeyi ve güçlendirmeyi öngören Anlaşma’nın onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

3. Komisyon Görüşmeleri

Komisyonumuzda Teklif’in tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;¹

Dışişleri Bakan Yardımcısı Musa KULAKLIKAYA tarafından;

Türkiye’nin Etiyopya’yla karşılıklı anlayış, saygı ve ortak çıkarlara dayanan köklü ilişkilere sahip olduğu,

Etiyopya’nın bölgede önemli bir ortak olarak görüldüğü ve özellikle son yirmi yılda meyvelerini veren ilişkilerimize büyük önem atfedildiği,

İkili ticaret hacmimizin 2025 yılında yaklaşık 253 milyon ABD doları olarak gerçekleştiği, bu rakamın bir önceki yıla göre yüzde 5’lik bir artışa tekabül ettiği ve iki ülke arasındaki ekonomik ilişkileri daha da geliştirerek ticaret hacmini artırılmasının amaçlandığı,

Türkiye’nin, Etiyopya’daki en büyük dört yatırımcı ülkeden biri olduğu,

Sayın Cumhurbaşkanımızın 2005, 2007 ve 2015 yıllarında Etiyopya’yı üç kez ziyaret ettiği, diğer yandan Sayın Cumhurbaşkanımızın Başbakan Abiy AHMED’in daveti üzerine bu yıl şubat ayının ilk yarısında Addis Ababa’yı ziyaret etmesinin planlandığı,

Başbakan AHMED’in, 2021 yılında iki kez, 2024 yılında ise Liderler Zirvesi vesilesiyle Türkiye’yi ziyaret ettiği,

Üst düzey ziyaretlerin devam etmesinin ilişkilerimizin ivme kazanmasına yardımcı olacağı,

Ülkemiz ile Etiyopya arasında onay süreci tamamlanmış adli yardımlaşma alanında herhangi bir anlaşmanın bulunmadığı; adli yardımlaşma konularının ahdi bir zemin olmadığı durumlarda mütakabiliyet esasına göre yürütüldüğü,

¹ Komisyonun toplantı tutanaklarına aşağıdaki bağlantı adresinden ulaşılabilir:
<https://www.tbmm.gov.tr/Tutanaklar/TutanakGoster/5350>

Etiyopya'yla gelişen ikili ilişkilerimiz çerçevesinde Türkiye Cumhuriyeti ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşması'nın Adalet Bakan Yardımcımız Yakup MOGUL ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti adına Etiyopya Adalet Bakanı Yardımcısı Alemante Agidew WONDİMENEH tarafından 10 Mayıs 2022 tarihinde Ankara'da imzalandığı,

Anlaşma'nın iç onay sürecinin Etiyopya tarafında 16 Mayıs 2023 tarihinde tamamlandığı,

24 maddeden müteşekkil bu Anlaşma'nın ülkemiz ile Etiyopya arasında adli iş birliğini geliştirmek ve suçluların iadesi konusunda yardımlaşmanın hukuki çerçevesini oluşturmanın yanı sıra iadesi mümkün olan suçlar, iade bakımından zorunlu ve takdiri ret nedenleri, geçici tutuklama, hızlandırılmış iade ve transit geçiş gibi konuları ihtiva ettiği,

ifade edilmiştir.

Komisyon üyesi tarafından:

Söz konusu Anlaşma ile karşılıklı olarak kaç kişinin yararlanacağına ilişkin tevcih edilen soru, Adalet Bakanlığı Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürü Ömer Serdar ATABEY tarafından cevaplandırılmış ve bu kapsamda;

2016-2026 yılları arasında ülkemizin Etiyopya 'dan suçluların iadesi konusunda toplam 8 talebinin olduğu ve bunlardan 6'sının FETÖ ve PDY mensubu olduğu,

belirtilmiştir.

4. Teklif Metnine İlişkin Kabuller ve Değişiklikler

Teklif'in tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklif'in 1'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü aynen kabul edilmiştir.

5. Genel Kurulda Temsil

İçtüzüğün 45'inci maddesi uyarınca, Teklifin Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere Konya Milletvekili Ziya ALTUNYALDIZ, Ankara Milletvekili Asuman ERDOĞAN, İstanbul Milletvekili Sena Nur ÇELİK KANAT, Gaziantep Milletvekili Derya BAKBAK, Teklif ile ilgili özel sözcü olarak seçilmiştir.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Fuat Oktay</i>	<i>Mustafa Canbey</i>	<i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i>
Ankara	Balıkesir	İzmir
Kâtip	Üye	Üye
<i>Derya Bakkak</i>	<i>Bilal Bilici</i>	<i>Ahmet Fethan Baykoç</i>
Gaziantep	Adana	Ankara
(Bu raporun özel sözcüsü)		
Üye	Üye	Üye
<i>Asuman Erdoğan</i>	<i>Berdan Öztürk</i>	<i>Talih Özcan</i>
Ankara	Diyarbakır	Düzce
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Muhalefet şerhimiz vardır)	

Üye
Mahmut Rıdvan Nazırlı
Elâzığ
Üye
Mehmet Güzelmansur
Hatay

Üye
Seda Gören
İstanbul
Üye
Zafer Sırakaya
İstanbul

Üye
Kamil Aydın
Erzurum
Üye
Sena Nur Çelik Kanat
İstanbul
(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye
Hasan Karal
İstanbul
Üye
Namık Tan
İstanbul

Üye
Metin Ergun
Muğla

Üye
Utku Çakırözer
Eskişehir
Üye
Yunus Emre
İstanbul
Üye
Oğuz Kaan Salıcı
İstanbul
Üye
Ziya Altunyaldız
Konya
(Bu raporun özel sözcüsü)

MUHALEFET ŞERHİ

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti arasında 10 Mayıs 2022 tarihinde imzalanan Suçluların İadesi Anlaşması'nın onaylanması, Etiyopya'nın güncel siyasal, hukuki ve güvenlik koşulları dikkate alındığında ciddi sakıncalar barındırmaktadır.

Etiyopya, son yıllarda federal yapı ile merkezi yönetim arasındaki derin gerilimler, silahlı iç çatışmalar ve olağanüstü güvenlik uygulamalarıyla anılmaktadır. 2020–2022 yılları arasında yaşanan Tigray savaşı ile bunu izleyen Amhara ve Oromia bölgelerindeki silahlı çatışmalar, bu süreçte keyfi gözaltılar, toplu tutuklamalar, yargısız infaz ve zorla kaybetme iddiaları uluslararası insan hakları raporlarına yansımıştır. Ek olarak Etiyopya'daki terörle mücadele mevzuatının (Anti-Terrorism Proclamation), uluslararası insan hakları gözlemcileri tarafından sistematik olarak "muhalif sesleri susturma aracı" olarak kullanıldığı raporlanmaktadır. Bu bağlamda adil yargılanma hakkı, savunmaya erişim, delillerin bağımsız biçimde değerlendirilmesi ve mahkemelerin tarafsızlığı konusunda yapısal sorunlar mevcuttur.

Söz konusu Antlaşma kapsamında gerçekleştirilecek iadeler, Türkiye'nin taraf olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin özellikle işkence ve kötü muamele yasağını düzenleyen 3'üncü maddesi ile adil yargılanma hakkını güvence altına alan 6'ncı maddesi bakımından ciddi ihlal riskleri doğurmaktadır. İşkence, kötü muamele veya siyasal saiklerle adil olmayan yargılama ihtimalinin bulunduğu ülkelere iade işlemleri, geri göndermeme (non-refoulement) ilkesine aykırılık teşkil edecek ve Türkiye açısından uluslararası sorumluluk doğurabilecektir.

Sonuç olarak, Etiyopya'daki mevcut siyasal ve hukuki tablo, suçluların iadesi gibi ağır sonuçlar doğurabilecek bir iş birliği mekanizmasının insan hakları bakımından güvenli biçimde işletilmesine elverişli değildir. Bağımsız ve bağlayıcı denetim mekanizmaları öngörülmeden, insan hakları güvenceleri somut ve etkili şekilde güçlendirilmeden söz konusu Anlaşmanın onaylanması uygun değildir. Bu gerekçelerle ilgili düzenlemelere şerh koyuyoruz.

Berdan Öztürk

Diyarbakır

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
NUMAN KURTULMUŞ’UN TEKLİFİ

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE ETİYOPYA FEDERAL DEMOKRATİK
CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA
SUÇLULARIN İADESİ ANLAŞMASININ
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 10 Mayıs 2022 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE ETİYOPYA FEDERAL DEMOKRATİK
CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA
SUÇLULARIN İADESİ ANLAŞMASININ
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- Teklifin 1’inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Teklifin 2’nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Teklifin 3’üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
ETİYOPYA FEDERAL DEMOKRATİK CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA SUÇLULARIN İADESİ ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti (bundan böyle "Taraflar" olarak anılacaktır.)

Suç önleme ve ceza davalarının uygulanması alanındaki uluslararası hukuk normlarını rehber edinerek,

Suçun önlenmesinde daha etkin bir işbirliği sağlamak ve bu amaçla bir iade anlaşması imzalamak üzere,

Aşağıdaki konularda mutabık kalmışlardır:

Madde 1
İade Etme Yükümlülüğü

Taraflardan her biri, bu Anlaşma hükümleri uyarınca ve diğer Tarafın talebi üzerine, kendi ülkesinde bulunan ve haklarında ceza soruşturması veya kovuşturması yürütmek ya da bir cezanın infazı amacıyla aranan kişileri birbirlerine iade etmeyi taahhüt eder.

Madde 2
Merkezî Makamlar ve İletişim Kanalları

1. Bu Anlaşma uyarınca, iadeye ilişkin tüm konularda Merkezî Makamlar:
Türk Tarafı için: Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Adalet Bakanlığı,
Etiyopya Tarafı için: Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Adalet Bakanlığıdır.
2. Taraflardan her biri, Merkezî Makamını değiştirdiği takdirde, diplomatik kanallar aracılığıyla diğer Tarafı bilgilendirir.
3. Bu Anlaşma kapsamında, Tarafların Merkezî Makamları birbirleriyle diplomatik kanallar veya Uluslararası Kriminal Polis Teşkilatı (INTERPOL) aracılığıyla iletişim kurarlar.

4. Diplomatik kanalın kullanımı, gerektiği takdirde, taleplerin derhal yerine getirilmesi için Merkezî Makamların faks, elektronik posta ve diğer hızlı iletişim kanalları aracılığıyla doğrudan iletişimi kurmalarına engel olmaz.

Madde 3 **İadesi Mümkün Suçlar**

1. Bu Anlaşma kapsamında, iadesi mümkün suçlar, her iki Tarafın kanunlarına göre üst sınırı en az bir yıl süreli hapis cezası veya daha ağır bir cezayla cezalandırılabilir suçlardır. Böyle bir suç nedeniyle verilen bir hapis cezasının veya başka bir hürriyeti bağlayıcı cezanın infazı ile ilgili olarak bir kişinin iadesinin talep edilmesi halinde, yalnızca infazı gereken bakiye cezanın en az altı ay olması durumunda iadeye izin verilir.

2. İade talebine konu fiil veya ihmallerin, bu maddenin birinci fıkrası uyarınca her iki Tarafın kanunlarına göre suç teşkil edip etmediğini belirlerken, her iki Tarafın kanunlarının, iadeye konu suça aynı kategori altında yer verip vermemesi veya suçun aynı terimle tanımlayıp tanımlamaması önem arz etmeyecektir.

3. Suçun talep eden Tarafın sınırları dışında işlenmiş olması durumunda, iadeye yalnızca talep edilen Tarafın kanunlarının benzer şartlar altında kendi ülkesi dışında işlenmiş bir suçun cezalandırılmasını öngörmesi halinde izin verilir.

4. İade talebinin, her iki Tarafın kanunlarınca cezalandırılabilir birden çok farklı suçları içermesi ancak bunlardan bazılarının bu maddenin birinci fıkrasında belirlenen şartları taşımaması halinde, talep edilen Taraf, bu suçlardan biri için iadeye izin vermiş olması durumunda, diğer suçlar için de iadeye izin verebilir.

Madde 4 **Zorunlu Ret Nedenleri**

İade, aşağıdaki hallerde reddedilir:

a) Talep edilen Tarafın, iade talebine konu suçun siyasi bir suç olduğunu değerlendirmesi.

Ancak, aşağıdakiler siyasi suç olarak kabul edilmez:

- Devlet Başkanını, Hükümet Başkanını veya bunların aile üyelerini öldürmek veya öldürmeye teşebbüs etmek,

- Her iki Tarafın da taraf olduğu uluslararası sözleşmelerde siyasî suç olarak kabul edilmeyen suçlar.

b) Talep edilen Tarafın, iadesi istenen kişinin ırkı, cinsiyeti, dini, uyruğu veya siyasî görüşü nedeniyle yargılanması veya cezalandırılması amacıyla iadesinin istendiğine ya da yargılama sırasında kişiye bu sebeplerden dolayı önyargılı yaklaşılacağına dair sağlam gerekçeleri varsa,

c) İade talebine konu suçun sırf askerî bir suç olması,

d) İadesi istenen kişinin talep edilen Tarafın vatandaşı olması,

e) İadesi istenen kişinin, Taraflardan birinin kanunları uyarınca zama aşımı, genel veya özel af nedeniyle iade talebine konu suçtan yargılanma veya cezalandırmadan bağışık olması,

f) Talep edilen Tarafın, iadesi istenen kişi hakkında iade talebine konu suç nedeniyle nihai bir karar vermiş olması,

g) Talep edilen Tarafın, iadeye izin verilmesinin, egemenliğini, güvenliğini, kamu düzenini ya da diğer önemli çıkarlarını tehlikeye sokacağını değerlendirmesi.

Madde 5

Takdiri Ret Nedenleri

İade, aşağıdaki hallerde reddedilebilir:

a) Talep edilen Tarafın, kendi kanunu uyarınca iade talebine konu suç hakkında yargı yetkisine sahip olması ve iadesi istenen kişi hakkında bu suçtan bir ceza soruşturması veya kovuşturması yapmakta veya bunları başlatma niyetinde olması,

b) Talep edilen Tarafın aynı suç hakkında kovuşturma başlatmama veya yargılamayı sonlandırma kararı alması,

c) Talep edilen Tarafın, suçun ağırlığını ve talep eden Tarafın çıkarlarını gözetmekle birlikte, kişinin yaşı, sağlığı veya diğer kişisel şartları göz önüne alındığında, iadenin insanî sebeplerle bağdaşmayacağını değerlendirmesi veya

d) İade talebinin, iadesi istenen kişinin yokluğunda verilen bir hükme istinaden yapılmış olması ve talep eden Tarafın bu kişinin iade sonrasında mahkeme huzurunda yeniden yargılanacağını garanti etmemesi.

Madde 6
Ölüm Cezası

İade talebine konu suçun, talep eden Tarafın kanunları uyarınca ölüm ile cezalandırılabilir olması ve talep edilen Tarafın kanunlarında ölüm ile cezalandırılabilir olmaması halinde, talep edilen Taraf, talep eden Tarafça, ölüm cezasının verilmesi durumunda infaz edilmeyeceği garantisi verilmedikçe, iade talebini reddedebilir.

Madde 7

Talep Edilen Tarafça İşlem Başlatma Yükümlülüğü

1. Bu Anlaşmanın dördüncü maddesinin (d) bendi ile beşinci maddesinin (c) bendi ve altıncı maddesi uyarınca iadeye izin verilmemesi halinde, talep edilen Taraf, talep eden Tarafın talebi üzerine, ilgili evrakı iç hukuku uyarınca işlem başlatılması amacıyla yetkili makamına gönderir. Bu amaçla, talep eden Taraf, konuya ilişkin belgeleri ve delilleri talep edilen Tarafa temin eder.

2. Talep eden Taraf, talebinin sonucu hakkında bilgilendirilir.

Madde 8

İade Talebi ve Destekleyici Belgeler

1. İade talebi yazılı şekilde yapılır ve iade talebinde;
 - a) Talep eden makamın adı,
 - b) Talep edilen makamın adı,
 - c) İadesi istenen kişinin adı ve soyadı, yaşı, cinsiyeti, vatandaşlığı, mesleği, ikamet yeri ya da bulunduğu yer; ayrıca kişinin kimliğini tespit etmeye yardımcı olabilecek diğer bilgiler,
 - d) İadesi istenen kişinin eşkâli, varsa fotoğrafı ve parmak izi,
 - e) İşlenen suçun unsurlarına dair bir açıklama, suçun işlenme zamanı, yeri ve sonuçları hakkında bilgi ile fiil nedeniyle maddi zarar oluşmuşsa bunun miktarını da içerecek şekilde olayın hukukî nitelendirilmesi,
 - f) Suç ve suçun cezasına ilişkin ilgili kanun madde metinleri ile ceza soruşturması veya kovuşturması ya da cezanın infazına ilişkin zamanlaşımının düzenlendiği kanun madde metinleri,

Yer alır veya bunlar talebe eklenir.

2. Bu maddenin birinci fıkrası hükümlerine ek olarak,

a) Soruşturma veya kovuşturma amacıyla yapılan iade talebine tutuklama müzekkeresinin bir örneği,

b) Bir cezanın infazı amacıyla yapılan iade talebine, nihaî karar ile tutuklama müzekkeresinin bir örneği ve infazı gereken bakiye hapis cezasını gösteren bir belge eklenir.

3. İade talebi ve destekleyici belgeler imzalanıp, mühürlenir ve bunlara talep edilen Tarafın dilinde veya İngilizce tercümeleri eklenir.

Madde 9

Ek Bilgi

1. Talep edilen Taraf, iade talebinde sağlanan bilgileri bu Anlaşmanın gerekliliklerini karşılama açısından yetersiz bulursa, ek bilgilerin otuz gün içerisinde kendisine iletilmesini isteyebilir. Geçerli nedenlerin bulunması halinde, bu süre, talep eden Tarafın isteği üzerine on beş gün uzatılabilir. Talep eden Tarafın belirlenen sürede ek bilgileri göndermemesi halinde, bu durum, talep edilen Tarafa iade talebinden vazgeçildiği şeklinde değerlendirilir. Ancak, bu durum, talep eden Tarafın aynı suç için yeni bir iade talebinde bulunmasına engel teşkil etmez.

2. İadesi talep edilen kişinin tutuklu olması ve sağlanan ek bilgilerin bu Anlaşma uyarınca yetersiz olması veya bu maddenin birinci fıkrasında belirlenen süre içinde alınmamış olması halinde, kişi serbest bırakılabilir. Bu şekilde serbest bırakma, talep eden Tarafın söz konusu kişinin iadesi için yeni bir talep göndermesine engel teşkil etmez.

3. Kişinin bu maddenin ikinci fıkrası uyarınca serbest bırakılması üzerine, talep edilen Taraf, talep eden Tarafı derhal bilgilendirir.

Madde 10

Geçici Tutuklama

1. Acil hallerde, Taraflardan her biri, iade talebi talep edilen Tarafa gönderilmeden önce, iadesi istenen kişinin geçici olarak tutuklanması için başvuruda

bulunabilir. Bu başvuru, yazılı olarak diplomatik kanallar, Uluslararası Kriminal Polis Teşkilatı (INTERPOL) veya Tarafların Merkezî Makamlarınca mutabık kalunan diğer kanallar aracılığıyla gönderilebilir.

2. Geçici tutuklama başvurusu, bu Anlaşmanın sekizinci maddesinin 1 (e) bendinde belirtilen bilgi ve belgeleri, aynı maddenin ikinci fıkrasında belirtilen belgelerin mevcut olduğuna dair bir açıklamayı ve iadesi istenen kişinin iadesi için resmî bir talepte bulunulacağına dair bir beyanı içerir.

3. Talep edilen Taraf, başvurunun sonucuna dair talep eden Tarafı derhâl bilgilendirir.

4. Talep edilen Tarafın yetkili makamının, iadesi istenen kişinin tutuklanmasından sonraki kırk gün içerisinde, resmî iade talebini almaması halinde, geçici tutuklama sonlandırılır. Talep eden Tarafın talebi üzerine, bu süre yirmi gün daha uzatılabilir.

5. Bu maddenin dördüncü fıkrası gereğince geçici tutuklamanın sona erdirilmesi, talep edilen Tarafın resmî iade talebini sonradan alması durumunda, iadesi istenen kişinin iade edilmesine hâlel getirmez.

Madde 11

İade Talebi Hakkında Karar

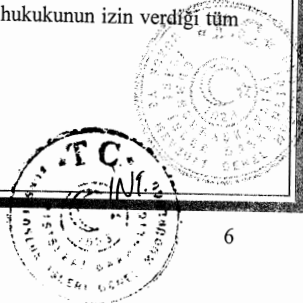
1. Talep edilen Taraf, iade talebini iç hukukunda öngörülen usul uyarınca ele alır ve talep eden Tarafı kararından derhâl haberdar eder.

2. Talep edilen Tarafın, iade talebini tamamen veya kısmen reddetmesi halinde, ret nedenleri talep eden Tarafa bildirilir.

Madde 12

Hızlandırılmış İade

İadesi istenen kişi, açıkça ve kendi isteğiyle talep eden Tarafa iade edilmeye rıza gösterirse, talep edilen Taraf, iadeyi hızlandırmak için iç hukukunun izin verdiği tüm tedbirleri alır.

Madde 13
Kişinin Teslimi

1. Talep edilen Tarafça iadenin kabul edilmesi halinde, Taraflar, iadesi istenen kişinin tesliminin zamanı, yeri ile diğer konular hakkında anlaşılır. Talep edilen Taraf, aynı zamanda, iade edilecek kişinin teslimden önce tutuklu kaldığı süreyi talep eden Tarafa bildirir.

2. Talep eden Taraf, teslim için kararlaştırılan tarihten itibaren otuz gün içinde iadesi istenen kişiyi teslim almazsa, talep edilen Taraf kişiyi derhâl serbest bırakır ve bu maddenin üçüncü fıkrasında sayılan hâller bulunmadıkça, aynı suçtan bu kişi hakkında yapılacak yeni bir iade talebini reddedebilir.

3. Bir Taraf, kendi kontrolü dışındaki nedenlerle iade edilecek kişiyi teslim edemez ya da teslim alamazsa, diğer Taraf derhâl haberdar edilir. Taraflar, bir kez daha iadesi istenen kişinin teslimiyle ilgili konularda anlaşır ve bu maddenin ikinci fıkrası hükümleri uygulanır.

Madde 14
Ertelenmiş veya Şartlı Teslim

1. İadesi istenen kişi hakkında, talep edilen Taraf, iade talebine konu suç dışında başka bir suçtan dolayı soruşturma veya kovuşturma yürütülmekte ya da bir ceza infaz edilmekteyse, talep edilen Taraf, iadeye karar verdikten sonra, soruşturma veya kovuşturmanın ya da cezanın infazının tamamlanmasına kadar teslimi erteleyebilir. Talep edilen Taraf, talep eden Tarafı teslimin ertelenmesi hakkında bilgilendirir.

2. Bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen teslimin ertelenmesi, iade talebine konu suçun talep eden Tarafça kovuşturulmasını zamanaşımına uğratacak veya soruşturulmasını engelleyecek ise, talep edilen Taraf, iadesi istenen kişiyi, iç hukukunun izin verdiği ölçüde, Taraflarca mutabık kalınacak hal ve şartlara göre talep eden Tarafa geçici olarak teslim edebilir. Talep eden Taraf, ilgili işlemlerin tamamlanmasının ardından kişiyi, talep edilen Tarafa derhâl geri gönderir.

Madde 15

Eşyanın Teslimi

1. İade talebi kabul edilmişse, talep edilen Taraf ülkesinde bulunan ve suç neticesinde elde edilen veya delil olarak ihtiyaç duyulabilecek eşya, talep eden Tarafın istemesi halinde, talep edilen Tarafın iç hukukunun izin verdiği ölçüde ve üçüncü kişilerin haklarını gözetmek şartıyla, teslim edilir.

2. Söz konusu eşyanın talep edilen Tarafta el koyma veya müsadereye tabi olması durumunda, bu Taraf, eşyayı tutabilir veya geçici olarak talep eden Tarafa teslim edebilir.

3. Talep edilen Tarafın hukuku veya üçüncü kişilerin hakları öyle gerektirirse, bu şekilde teslim edilen eşya, talep edilen Tarafın talebi üzerine, masrafsız olarak bu Tarafa geri gönderilir.

Madde 16

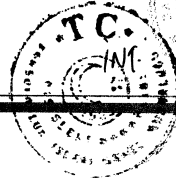
Hususilik Kuralı

Bu Anlaşma uyarınca iade edilen kişi, aşağıdaki haller dışında, iadeye konu olan suç haricinde, teslimden önce işlediği başka bir suçtan dolayı talep eden Tarafta soruşturulamaz, kovuşturulamaz veya bir cezanın infazına tabi tutulamaz ya da üçüncü bir devlete tekrar iade edilemez:

a) Talep edilen Tarafın önceden muvafakat vermiş olması. Bu muvafakat kapsamında, talep edilen Taraf, sekizinci maddede belirtilen bilgi ve belgeler ile iade edilecek kişi tarafından bahse konu suça ilişkin olarak verilen beyanın gönderilmesini isteyebilir. Talep eden Tarafta yürütülecek soruşturma veya kovuşturmaya ya da bir cezanın infazına ilişkin olarak, söz konusu suçun bu Anlaşma hükümlerine göre iade edilebilir bir suç olması halinde muvafakat verilir.

b) Kişinin terk ettikten sonra talep eden Taraf ülkesine kendi isteğiyle geri dönmüş olması; veya

c) Kişinin özgürce terk etme imkânına sahip olduktan sonra talep eden Taraf ülkesini kırk beş gün içerisinde terk etmemiş olması. Ancak, bu zaman dilimi, kişinin elinde olmayan sebeplerle talep eden Taraf ülkesini terk edemediği süreyi içermez.

Madde 17
Transit Geçiş

1. Bir Taraf, bir kişiyi üçüncü bir devletten, diğer Tarafın ülkesi üzerinden iade alacak olursa, diğer Taraftan transit geçiş izni talep eder. Hava yolu ulaşımının kullanıldığı ve diğer Tarafın ülkesine inişin planlanmadığı durumlarda böyle bir izne gerek yoktur.

2. Talep edilen Taraf, iç hukukuna aykırı olmadıkça, talep eden Tarafın transit geçiş talebini kabul eder.

3. Transit geçiş talebi aşağıdaki bilgileri içerir:

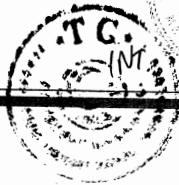
- a) İade edilecek kişinin vatandaşlığı dâhil olmak üzere kimlik bilgileri,
- b) Bir yakalama emri veya kesinleşmiş bir mahkeme kararının mevcudiyeti,
- c) Suça ilişkin olgulara dair açıklama,
- d) Suç ve suçun cezasına ilişkin kanun hükümleri.

Madde 18
Sonuçlar Hakkında Bildirim

Talep eden Taraf, iade edilen kişi hakkındaki işlemlere veya cezanın infazına ya da bu kişinin üçüncü bir devlete yeniden iadesine ilişkin olarak talep edilen Tarafa azami altı ay içerisinde bilgi verir.

Madde 19
Eş Zamanlı Talepler

Bir Tarafın, diğer Taraftan veya üçüncü bir devletten aynı kişi hakkında iade talebi alması halinde, talep edilen Taraf, tüm koşulları ve özellikle suç veya suçların göreceli ağırlıklarını, işlendikleri yeri, taleplerin sırasıyla tarihlerini, mağdur ile iadesi istenen kişinin vatandaşlığını ve ardından başka bir devlete iade edilme ihtimalini göz önünde bulundurarak, kişinin bu devletlerden hangisine iade edileceğine karar verir ve bu kararını diğer devletlere bildirir.

Madde 20
İadeye İlişkin Masraflar

Talep edilen Taraf ülkesinde iade işlemlerinden kaynaklanan masraflar o Tarafça karşılanır. İade edilen kişinin teslim edilmesi veya alınmasına ilişkin ulaşım harcamaları ile transit geçiş masrafları talep eden Tarafça karşılanır.

Madde 21
Kişisel Verilerin Korunması

Taraflar, işbu Anlaşma hükümlerinin uygulanması sırasında elde edilen kişisel verilerin korunmasından sorumludur. Bu veriler, ancak Merkezi Makamların yazılı izni ile üçüncü taraflara aktarılabilir. Bu sorumluluk, işbu Anlaşmanın feshinden sonra da geçerlidir.

Madde 22
Diğer Anlaşmalarla Uyumluluk

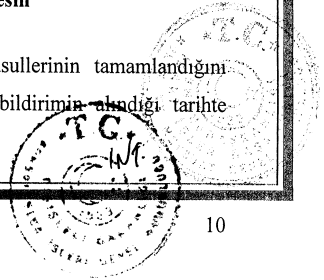
Bu Anlaşma, Tarafların, taraf oldukları diğer uluslararası sözleşmelerden kaynaklanan hak ve yükümlülüklerine hâlel getirmez.

Madde 23
Uyuşmazlıkların Çözümü

Bu Anlaşmanın yorumlanmasından veya uygulanmasından kaynaklanan herhangi bir uyuşmazlık, Tarafların Merkezî Makamlarının bir çözüme ulaşamamaları halinde, diplomatik kanallar aracılığıyla istişare edilerek çözülür.

Madde 24
Yürürlüğe Girme, Değişiklik ve Fesih

1. İşbu Anlaşma, Tarafların gerekli iç yasal usullerinin tamamlandığını birbirlerine diplomatik yollarla bildirdikleri son yazılı bildirimin alındığı tarihte yürürlüğe girecektir.

2. Bu Anlaşma, Taraflar arasında yazılı mutabakatla her zaman değiştirilebilir. Böyle bir değişiklik, bu maddenin birinci fıkrasında öngörülen aynı usule göre yürürlüğe girer ve bu Anlaşmanın ayrılmaz bir parçası haline gelir.

3. Her bir Taraf, diplomatik kanallar aracılığıyla yazılı bildirimde bulunmak suretiyle bu Anlaşmayı her zaman feshedebilir. Fesih, bildirimin yapıldığı tarihten sonraki yüz sekseninci günde geçerlilik kazanır. Anlaşmanın feshi, fesihten önce başlatılmış olan iade işlemlerini etkilemez.

4. Bu Anlaşma, ilgili suçlar, bu Anlaşmanın yürürlük tarihinden önce işlenmiş olsa bile, yürürlük tarihinden sonra iletilen tüm taleplere uygulanır.

İŞBU BELGENİN KANITI OLARAK, kendi Hükümetleri tarafından yetkili kılınan aşağıdaki imza sahipleri bu Anlaşmayı imzalamıştır.

Bu Anlaşma Ankara’da 10 Mayıs 2022 tarihinde, Türkçe ve İngilizce dillerinde, her metin aynı derecede geçerli olmak üzere, ikişer nüsha halinde tanzim edilmiştir. Yorum farklılığı bulunması halinde, İngilizce metin esas alınır.

**Türkiye Cumhuriyeti
Hükümeti Adına**

**Etiyopya Demokratik Federal
Cumhuriyeti Hükümeti Adına**

Yakup MOĞUL
Adalet Bakan Yardımcısı

Alemante Agidew WONDIMENEH
Devlet Bakanı

